

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMNY PRZYRÓW 2022

Gmina Przyrów

W imieniu Wójta Gminy Przyrów
opracował Referat rolnictwa, ochrony
środowiska i gospodarki gruntami

Przyrów, kwiecień 2023 rok

Spis treści

1. Cel, zakres i podstawowe założenia analizy	2
2. Podstawa prawna sporządzonej analizy.....	2
3. Charakterystyka Gminy Przyrów	4
4. Liczba mieszkańców w roku 2022	5
5. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przyrów.....	6
6. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów	10
7. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami	13
8. Koszty poniesione w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	9
9. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12.....	13
10. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Przyrów w 2022 roku ..	14
11. Inne miejsca na terenie gminy Przyrów, w których w sposób ciągły była prowadzona zbiórka odpadów komunalnych	16
12. Edukacja ekologiczna mieszkańców	17
13. Podsumowanie	20

1. Cel, zakres i podstawowe założenia analizy

Celem niniejszego opracowania jest wypełnienie zadania własnego, wynikającego z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 ze zm.), który nakłada na gminę obowiązek dokonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- 2) potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- 3) kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- 4) liczby mieszkańców,
- 5) liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- 6) ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- 7) ilości zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania odbieranych z terenu gminy.

Głównym celem analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat należytego gospodarowania odpadami komunalnymi. Zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów. Objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy systemem selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Analizę sporządzono na podstawie:

- sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
- sprawozdań złożonych przez podmiot prowadzący punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami;
- innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

2. Podstawa prawna sporządzonej analizy

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przyrów została sporządzona w oparciu o art. 3 ust. 2 pkt 10 oraz art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz.U. z 2022r. poz. 2519 ze zm.) zwanej dalej ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy (bip.przyrow.akcessnet.net) zgodnie z art. 9tb ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Przyrów funkcjonuje w oparciu o następujące podstawy prawne:

Ustawy

- Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz.U. z 2022r. poz. 2519 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (t. j. Dz.U. z 2022r. poz. 699 z późn. zm.).

Rozporządzenia

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017r. (Dz.U. z 2017r., poz. 2412) w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,

Akty prawa lokalnego

Od 1 stycznia 2017r. obowiązują zmiany dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi, przyjęte niżej wymienionymi uchwałami Rady Gminy:

- Uchwała Nr XIII/101/2016 Rady Gminy Przyrów z dn. 8.07.2016r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XIII/102/2016 Rada Gminy Przyrów z dn. 8.07.2016r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne,
- Uchwała Nr XV/125/2016 Rady Gminy Przyrów z dn. 13.12.2016r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XV/128/2016 Rady Gminy Przyrów z dn. 13.12.2016r. w sprawie zmiany terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XI/61/2019 Rady Gminy Przyrów z dn. 13.12.2019r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XII/77/2019 Rady Gminy Przyrów z dn. 30.12.2019r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XX/136/2021 Rady Gminy Przyrów z dn. 26.03.2021r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów,
- Uchwała Nr XX/135/2021 Rady Gminy Przyrów z dn.26.03.2021r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przyrów,

- Uchwała Nr XXVIII/173/2021 Rady Gminy Przyrów z dn. 17.12.2021r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty,
- Uchwała Nr XXX/193/2022 Rady Gminy Przyrów z dn. 14.01.2022r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/173/2021 Rady Gminy Przyrów z dn. 17.12.2021r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty,
- Uchwała Nr XXXII/205/2022 Rady Gminy Przyrów z dn.11.03.2022r. w sprawie zmiany uchwały Nr XX/135/2021 Rady Gminy Przyrów z dnia 26.03.2021 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Przyrów,
- Uchwała Nr XXXII/206/2022 Rady Gminy Przyrów z dn. 11.03.2022r. w sprawie zmiany uchwały Nr XX/136/2021 z dnia 26 marca 2021r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

3. Charakterystyka Gminy Przyrów

Gmina wiejska Przyrów znajduje się w województwie śląskim, w powiecie częstochowskim, nad rzeką Wiercicą. Zajmuje powierzchnię 80,4 km² i jest położona w odległości około 35 km na wschód od Częstochowy, na skrzyżowaniu dróg krajowych Częstochowa - Kielce oraz Radomsko-Siewierz. Gmina usytuowana jest na styku Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej z Niecką Nidziańską. Granica między tymi jednostkami przebiega w osi południowy - wschód - północny-zachód. Składa się z jedenastu sołectw, a siedzibą gminy jest Przyrów. Jest to gmina typowo rolnicza, ponad 60% jej powierzchni zajmują użytki rolne.

Podmiotem zarządzającym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi jest Gmina Przyrów, która zleca odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców i transport do instalacji przez Gminny Zakład Komunalny. Systemem odbierania odpadów komunalnych objęte są wszystkie nieruchomości położone na terenie gminy, zarówno te na których zamieszkują mieszkańcy jak i te na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

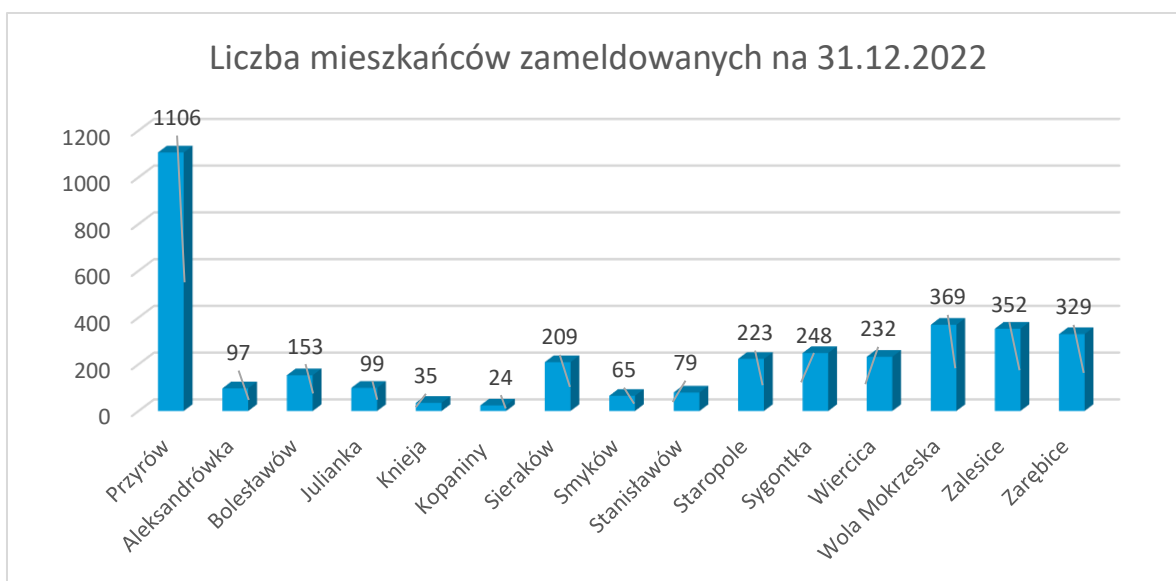
Rys. 1. Mapa obszaru Gminy Przysów
 Źródło: opracowanie własne

4. Liczba mieszkańców w roku 2022

Na dzień 31 grudnia 2022 roku liczba zameldowanych mieszkańców Gminy Przysów wynosiła ogółem 3620 osób. Poniższy wykres przedstawia liczbę ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Przysów.

W deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2022r. ujęto 1287 właścicieli nieruchomości co dało 3106 mieszkańców.

Wykres1. Udział mieszkańców poszczególnych miejscowości z terenu Gminy Przyrów w 2022 roku.

Źródło: opracowanie własne

5. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przyrów

Tabela 1. Wykaz podmiotów odpowiedzialnych za odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie Gminy Przyrów w 2022 roku.

Nazwa i adres podmiotu	Zakres umowy	Okres obowiązywania umowy
Gminny Zakład Komunalny W Przyrowie Ul. Częstochowska 7 42-250 Przyrów	Odbiór i transport odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Przyrów	01.01.2019-nadal
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., ul. Podmiejska 53 42-400 Zawiercie	Przyjmowanie do zagospodarowania masy odpadów komunalnych – papier i tektura, tworzywa sztuczne, metal, szkło	01.01.2022-31.12.2022
PZOM STRACH Sp. z o.o. Ul. Przemysłowa 7 Konopiska	Przyjmowanie do zagospodarowania masy odpadów komunalnych – niesegregowane (zmieszane), gabaryty, kuchenne, BIO	01.01.2022-31.12.2022
Krynicki Recykling S. A. Ul. Iwaszkiewicza 48/23 10-089 Olsztyn	Odbiór opakowań szklanych oraz stłuczki szklanej	01.01.2022–31.12.2022

Źródło: opracowanie własne

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, właściciele nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu gminy uzyskali możliwość selektywnego zbierania odpadów "u źródła". Odbiorem odpadów „u źródła” zostały objęte następujące frakcje odpadów:

- papier (papier piśmienny, gazety, czasopisma, gazetki reklamowe, ulotki, katalogi, książki, opakowania tekturowe, kartony, tekturę falistą),
- tworzywa sztuczne (zgniecione i puste butelki po napojach, zgniecione i puste butelki po chemii gospodarczej, plastikowe nakrętki, aluminiowe puszki po napojach, kartony po mleku i napojach, torebki, folie, worki, reklamówki),
- szkło (butelki ze szkła po napojach, słoiki - bez nakrętek, zacisków, a także gumowych uszczelki),
- odpady zmieszane (wszystkie odpady komunalne niebędące odpadami niebezpiecznymi i niepodlegające zbiórce selektywnej, artykuły higieniczne, w tym pieluchy jednorazowe i podpaski, odpady kuchenne, wystudzony popiół).

Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w roku 2022 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Częstotliwość odbioru poszczególnych frakcji odpadów

Nazwa odpadu	Częstotliwość
SZKŁO, w tym odpady opakowaniowe ze szkła	Raz na dwa miesiące
PAPIER, w tym odpady opakowaniowe z papieru i tektury	Raz na dwa miesiące
TWORZYWA SZTUCZNE I METALE oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe	Raz w miesiącu
BIOODPADY odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów	Raz w miesiącu
ODPADY ZMIESZANE pozostałe po segregacji	Raz w miesiącu

Źródło: opracowanie własne

W poniższej tabeli przedstawiono rodzaj i kody odpadów komunalnych zebranych z terenu gminy Przyrów.

Tabela 3. Rodzaj i kod odpadów odbieranych od właścicieli nieruchomości

Lp.	Kod odpadu	Rodzaje odpadów
1	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne
2	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji
3	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji
4	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury
5	15 01 04	Opakowania z metali
6	15 01 07	Opakowania ze szkła
7	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych
8	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe
9	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35
10	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki
11	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31

Źródło: opracowanie własne

W związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 stycznia 2020 roku wprowadzony został obowiązek selektywnego zbierania odpadów

komunalnych na terenie gminy Przyrów, co oznacza, że każdy mieszkaniec zobowiązany był do segregacji odpadów i nie miał możliwości zadeklarowania wyższej stawki opłaty za odpady niesegregowane. Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależniona jest m.in. od ilości osób zamieszkałych daną nieruchomości, ilości domków letniskowych czy ilości i wielkości pojemników na odpady komunalne. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2022 roku zostały zestawione w poniższych tabelach.

Tabela 4. Wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przyrów w 2022r.

Gmina Przyrów ul. Częstochowska 7 42-248 Przyrów	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny	Oplata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn: wskazać spośród wymienionych w art. 6j ust. 1 i ust. 2 ucpg.
na dzień 31.12.2022r.	23 zł (ulga 3 zł od osoby jeśli bioodpady są kompostowane)	49 zł	iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty

Źródło: opracowanie własne

Tabela 5. Wysokość opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przyrów, dla nieruchomości na której znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w 2022r.

Dla nieruchomości , na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywane jedynie w części roku

Odpady zbierane i odbierane w sposób selektywny	133 zł za rok
Według stawki opłaty podwyższonej – jeśli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny	266 zł za rok

Źródło: opracowanie własne

Tabela 6. Wysokość opłat miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Przyrów, dla nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy

Pojemność pojemnika [w l lub m ³]	Wysokość opłaty miesięcznej za gospodarowanie odpadami komunalnymi	
	Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny
120L	23 zł	69 zł
240L	46 zł	138 zł
1100L	210,83 zł	632,50 zł

Źródło: opracowanie własne

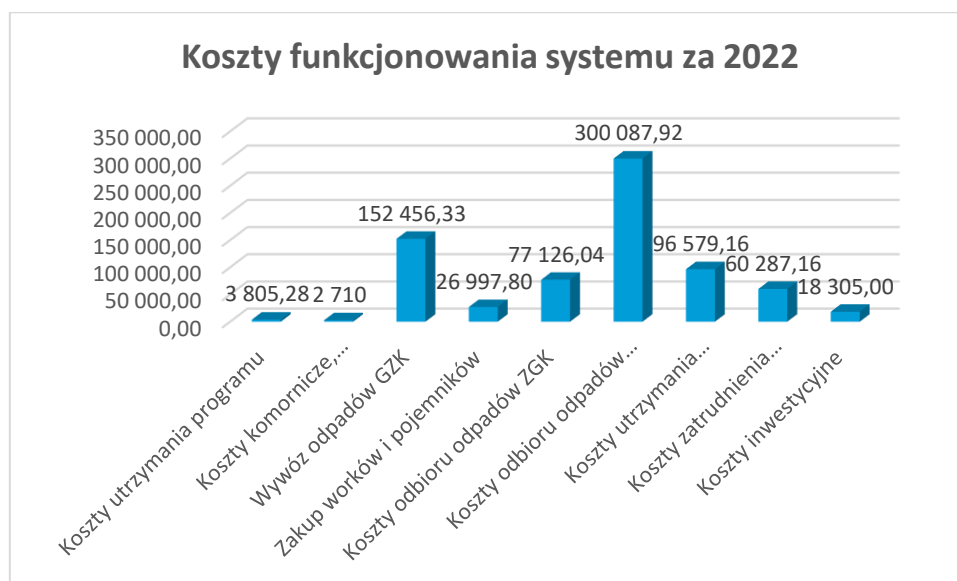
6. Koszty poniesione w związku z odbiorem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Do kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych zaliczane są:

- 1) usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zlokalizowanych na terenie Gminy Przyrów,
- 2) koszty administracyjne funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami.

Łączne wydatki mające wpływ na system gospodarki odpadami wyniosły **738 354,69 zł**. Informacja zgodna ze sprawozdaniem budżetowym za rok 2022. Zestawienie kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych z podziałem na poszczególne kategorie zostało przedstawione na poniższym wykresie.

Wykres 2. Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Przyrów w 2022 roku.

Źródło: opracowanie własne

7. Obowiązkowe poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz.2519), gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

Tabela 7. Wymagane poziomy dla poszczególnych lat

Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%]

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
20	25	35	45	55	56	57	58	59	60

Źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym, obowiązujące Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021r. w sprawie obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. 2021, poz. 1530) obliguje gminy do uzyskania poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych zgodnie ze wzorem:

$$P = \frac{M_r}{M_w} \times 100\%$$

gdzie:

P - poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%];
Mr – łączna masa odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi [Mg];

Mw – łączna masa wytworzonych odpadów komunalnych [Mg];

Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2022 r. powinien wynieść co najmniej 25 %. Na podstawie rocznych sprawozdań przedsiębiorców odbierających odpady komunalne z terenu gminy ww. wskaźnik obliczony dla roku 2022 wyniósł **30,84 %** co oznacza, że ustawowy wymóg został osiągnięty.

8. Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 3b ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz.2519), gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo -za każdy rok w latach 2025-2029;
- 2) 20% wagowo -za każdy rok w latach 2030-2034;
- 3) 10% wagowo -w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych.

W art. 3b ust. 2b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określono, że ww. poziom składowania oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. W związku z powyższym sposób obliczenia ww. poziomu za 2020 r. i 2021 r., należy obliczyć w następujący sposób:

$$P_s = \frac{M_s}{M_w} \times 100\%$$

gdzie:

Ms – oznacza łączną masę odebranych oraz zebranych odpadów komunalnych przekazanych w danym roku do zagospodarowania w procesie składowania (D5), wyrażoną w Mg.

Mw – oznacza łączną masę odebranych oraz zebranych w danym roku odpadów komunalnych, wyrażoną w Mg.

Za rok 2022, jak i w poprzednich latach, poziom składowania obliczono również jako stosunek masy odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych przekazanych do składowania do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Poniższa tabela przedstawia zestawienie poziomów składowania w poszczególnych latach.

Tabela 8. Wymagane nieprzekraczalne poziomy składowania dla poszczególnych lat

Wymagane poziomy składowania			
Lata	2020	2021	2022
Nieprzekraczalny poziom składowania	<35	<35	<35
Osiągnięty poziom składowania przez gminę	23,34	22,56	45,33

Źródło: opracowanie własne

9. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów

Podział województwa na RGOK został zniesiony. Wskazane zmiany wynikają z przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 1579), która zmieniła przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2012 poz. 779) m.in. w zakresie zniesienia regionów gospodarki odpadami oraz zmiany regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych na instalacje komunalne. Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 roku (Dz.U. 2012 poz. 699), jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

W 2022 roku Instalacja MBP PZOM Strach Sp. z o.o. wytworzyła odpady powstałe z odebranych odpadów przez GZK Przyrów z terenu gminy, i przekazała je na Składowisko odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne w Lipiu Śląskim. Odpady o kodzie:

- **19 05 99** – 316,7200 Mg masa odpadów przekazanych do zagospodarowania w procesie D5; uśredniona wartość parametru AT4 dla odpadów o kodzie 19 05 99 wyniosła 8,84 mg O₂/g s. m.;

Tabela 8. Zestawienie ilości poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania w 2022r.

Rodzaj odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów [Mg]	Masa odpadów poddanych składowaniu [Mg]	Masa odpadów poddanych innym niż składowanie procesom przetwarzania [Mg]
Zmieszane odpady komunalne	487,2600	0	487,2600
Zmieszane odpady komunalne	0	0	
Pozostałości z sortowania oraz pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania o kodzie 19 05 99	0	316,7200	0

Źródło: opracowanie własne

10. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami

W roku 2022 zakupiono pojemniki na odpady komunalne o pojemności 120l – 30 sztuk, 240l – 12 sztuk oraz 1100l – 2 sztuki. W 2021 roku nie dokonano dodatkowych zakupów, poniesione wydatki były związane z bieżącą realizacją zadań z zakresu gospodarki odpadami tj. zakup worków do zbiórki odpadów komunalnych.

W ramach II edycji Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych Gmina Przyrów środki na Budowę Gminnego Punktu Selekttywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem w gminie Przyrów - 2 850 000 zł. Budowa Gminnego PSZOK wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i wyposażeniem planowana jest na rok 2023.

11. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

W roku 2022 wysłano wezwania do złożenia nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nie złożenia w/w deklaracji. Wezwani właściciele nieruchomości złożyli wymagane deklaracje, w związku z powyższym nie wydano decyzji administracyjnych mieszkańcom obowiązanych do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy.

12. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Przyrów w 2022 roku

Na podstawie półrocznych sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, sprawozdań złożonych przez podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami, sporządzonego przez Wójta Gminy Przyrów przygotowano poniższą tabelę, zawierającą informację o masie poszczególnych rodzajów odebranych w 2022 roku odpadów komunalnych nieulegających i ulegających biodegradacji oraz sposobie ich zagospodarowania.

Tabela 9. Zestawienie odebranych 2022 roku odpadów komunalnych

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów
Zakład Gospodarki Komunalnej	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	76,18	R12
Sp. z o. o., RIPOK Zawiercie ul. Podmiejska 53 42-400 Zawiercie	15 01 04	Metale	2,00	R12
PZOM STRACH Sp. z o.o. Ul. Przemysłowa 7 Konopiska	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	17,30	R12
Krynicki Recykling S.A. Lubliniec Ul. Iwaszkiewicza 48/23 10-089 Olsztyn	20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	487,26	R12
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	13,44	R3
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	21,98	R12
KOS SP Z O.O. Ul. Wodna 4 30-556 Kraków	20 01 23* 20 01 35* 20 01 36	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	5,6600	R12
Firma Handlowo – Usługowa Andrzej Bajor Ul. Sadowa 10 42-244 Wancerzów	20 01 36 20 01 23*	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	0,7510	R12

Źródło: opracowanie własne

R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)(**);

R5 - Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych(***);

R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11(****);

13. Inne miejsca na terenie gminy Przyrów, w których w sposób ciągły była prowadzona zbiórka odpadów komunalnych

W PSZOK zbierane są tylko i wyłącznie wskazane niżej rodzaje odpadów:

- 1) meble i inne odpady wielkogabarytowe.
- 2) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 3) odpady budowlane i rozbiórkowe,
- 4) chemikalia (farby, oleje, rozpuszczalniki)
- 5) zużyte opony (4 szt. na gospodarstwo domowe na rok),
- 6) odpady ulegające biodegradacji należy wysypywać z worków do właściwego, oznakowanego kontenera,
- 7) odpady ulegające biodegradacji w postaci gałęzi i krzewów powinny być rozdrobnione do maksymalnej długości 30cm,
- 8) zużyte baterie,
- 9) akumulatory,
- 10) przeterminowane leki,
- 11) zużytą odzież i tekstylia,
- 12) popiół z palenisk domowych,
- 13) tworzywa sztuczne,
- 14) metale, opakowania z metali,
- 15) papier i tekturę i opakowania z papieru i tektury,
- 16) szkło oraz opakowania ze szkła,
- 17) odpady budowlane i rozbiórkowe (200 kg w roku z nieruchomości)

Odpady budowlane i rozbiórkowe należy dostarczyć selektywnie z podziałem na:

- a) odpady z betonu i gruzu betonowego (niezanieczyszczone)
 - b) odpady z gruzu ceglanego (niezanieczyszczone)
 - c) odpady ceramiczne i elementy wyposażenia (sanitarne, armatura)
 - d) odpady ze szkła (lustra, luksfery, szyby okienne, itp.)
- 18) inne odpady niebezpieczne: świetlówki , opakowania po aerozolah, opakowania po nawozach, środkach ochrony roślin i środkach chwastobójczych wykorzystywanych wyłącznie w przydomowych ogródkach.

Na terenie Gminy Przyrów usytuowane są pojemniki na zużytą odzież i tekstylia, które są regularnie opróżniane przez Śląski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża Oddział Rejonowy w Częstochowie.

Zużyte baterie i przeterminowane leki można oddać do pojemników umieszczonych w Urzędzie Gminy w Przyrowie przy ul. Częstochowskiej 7.

14. Edukacja ekologiczna mieszkańców

Na stronie internetowej gminy Przyrów znajduje się szczegółowa prezentacja dotycząca odpowiedniej segregacji odpadów komunalnych (link do prezentacji: [https://www.przyrow.pl/dokumenty/Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy przyrow.pdf](https://www.przyrow.pl/dokumenty/Gospodarka%20odpadami%20komunalnymi%20na%20terenie%20gminy%20przyrow.pdf)) oraz aktualnie obowiązujących stawek opłat za gospodarowanie odpadów komunalnych.

Rys. 2. Prezentacja dotycząca segregacji odpadów komunalnych na terenie gminy Przyrów
Źródło: opracowanie własne

Wszyscy wytwarzamy odpady dlatego ich selektywna zbiórka stała się naszym wspólnym problemem. Selektywna zbiórka odpadów oraz recykling to podstawowe narzędzia ochrony środowiska. Korzyści jakie płyną z segregacji odpadów to przede wszystkim ograniczenie ilości odpadów, jakie trafiają na składowiska, to czyste miejsca, w których obracamy się i żyjemy, to ograniczona eksploatacja zasobów naturalnych poprzez wykorzystanie w produkcji surowców wtórnych, to również oszczędności finansowe segregującego odpady i organizatora zbiórki. Szczegółowy sposób segregacji określają poszczególne gminy. Główna zasada jest jednak wszędzie taka sama – należy oddzielać surowce od odpadów, które nie nadają się do powtórnego przetworzenia. Jakże surowce oddzielamy? Są to: tworzywa sztuczne i metale, papier a także opakowania szklane i odpady biodegradowalne. Zbieranie osobno papieru, szkła, tworzyw sztucznych wraz z metalem, a także oddzielanie odpadów biodegradowalnych pozwala uzyskać najbardziej pełnowartościowe surowce do ponownego przetworzenia. Poniżej przedstawiam ulotkę zaprojektowaną w celu łatwiejszego zrozumienia segregacji odpadów.

Prawidłowa segregacja odpadów komunalnych zaczyna się w domu. Oddzielamy surowce od śmieci, które nie nadają się do powtórnego przetworzenia. Zbieramy razem jedynie te rodzaje odpadów, które cechują się takimi samymi właściwościami i charakterem. Tych odpadów nie wolno wyrzucać do śmieci zmieszanych. Posegregowane stają się wartościowymi surowcami. Znaczną część odpadów można przerobić albo ponownie wykorzystać. Z odzyskanych surowców powstają nowe, używane przez nas produkty, m.in. kubki, doniczki, a nawet meble czy ubrania.

W roku 2022 opracowano ulotkę, z której mieszkańcy mogą dowiedzieć się jak prawidłowo segregować odpady komunalne w gospodarstwie domowym. W ulotce zawarto również takie informacje jak adres PSZOK, adres strony internetowej z informacjami o gospodarce komunalnej na terenie gminy oraz nr rachunku bankowego do wnoszenia opłat za odpady komunalne.

CZAS ROZKŁADU ODPADÓW KOMUNALNYCH

PAPIER ok. 6 miesięcy	NIEDOPALEK PAPIEROSA ok. 5 lat	REKLAMÓWKA FOLIOWA ok. 300 lat	SZKŁO nie rozkłada się
ok. 2-5 tygodni BROODPADY	ok. 5 lat GUMA DO ŻUGA	50 - 100 lat PUSZKI ALUM. BĄDŹ STALOWE	100 - 1000 lat PLASTIK

KAMPAANIA EDUKACYJNA GMINY PRZYRÓW

PSZOK
ul. Filtrowa 42-248 Przyrów

Mieble, Inne odpady gabarytowe, Sprzęt RTV i AGD, Odpady budowlane i rozbiórkowe, Farby, lakiery oraz chemikalia, Opony od samochodów osobowych

59 KG MAKULATURY RATUJE 1 DRZEWO
35 BUTELEK PET TO 1 NOWY POLAR
1 SZKLANA BUTELKA TO 4 GODZINY OŚWIETLENIA ŻARÓWKĄ

Punkt jest czynny cały rok od poniedziałku do piątku, po wcześniejszym zgłoszeniu w GZK (34/3554120 wew. 31)
Odpady należy dostarczyć własnym transportem.

URZĄD GMINY PRZYRÓW
ul. Częstochowska 7 (pokój nr 14)
• 34/3554120 wew. 40

www.przyrow.pl
(zakładka dla mieszkańców/
Gospodarka odpadami komunalnymi)
• odpady@przyrow.pl; gzk@przyrow.pl

OPŁATY:
• gotówką - Kasa Urzędu Gminy
• przelewem - 46 8591 0007 6330 0926 0013 0096
• tytułem - "opłata za odpady + adres nieruchomości"

ZASADY SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH

Tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych butelki i buty z tworzyw sztucznych plastikowe butelki, butelki opakowania po produktach spożywczych plastikowe opakowania po chemii gospodarskiej i kosmetykach nakładki plastikowe	Metale i opakowania wielomateriałowe puszki po konserwach metaliczne opakowania metaliczne zalewki, butelki i kanisterki puszki po napojach opakowania Tetra Pak np. po mleku i napojach opakowania po olejach, oliwach itp.	Papier i opakowania z papieru oraz makulatury gazety, czasopisma, kartki karty, notatki (bez foliowanych okładek) papier szlachy i biurowy papier i faktura młde papiery i głąby zapakowane surowe opakowania z papieru i tektury	Opakowania szklane szklane butelki po napojach szklane pojemniki po żywności szklane opakowania po kosmetykach	Odpady zielone (biodegradowalne) liście i gałązki trawy gałęzie drzew kwiaty i rośliny (bez ziemi) skórki, skórki i nasionka i warzywa owocniki z jaj złoty zieleń	Odpady pozostałe po segregacji + zmieszane szklane szklanki, kieliszki, szpandano butelki po lekarstwach chusteczki higieniczne, podkładki, pieluchy złotki z zawartością smółki, resztki lewnic plastikowe butelki niekierowane papierosy odzież (nieaktywne) szlafki i buty papier inne przedmioty, buty, butelki, filtry, opony	Sprzęt elektroniczny i telekomunikacyjny sprzęt AGD sprzęt RTV drukarki, sprzęt AGD telefon komórkowy sprzęt komputerowy kable i przewody elektryczne	Odpady wielogabarytowe meble materace apteczki i chodaki duże butelki sprzęt samochodowy osobowy odpady budowlane i rozbiórkowe wyłącznie PSZOK	Odpady niebezpieczne baterie i akumulatory (szczególnie pojemne) profesjonalne lakiery (zabrane są do specjalnych pojemników w Urzędzie Gminy) opiekowania po rozlanych płynach i smarach rozkwaszone po farbach, lakierach i klejach opakowania po substancjach chemicznych barwniki, barwniki (szczególnie pojemne)
---	--	--	--	---	--	--	--	--

Rys.3. Ulotka – Kampania edukacyjna gminy Przyrów
Źródło: opracowanie własne

W październiku 2022 roku uczniowie Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Przyrowie przystąpili do akcji „Sprzątamy dla Polski”. Zebrane odpady przez młodzież szkolną zostały odebrane przez Gminny Zakład Komunalny W Przyrowie.

Rys.4. Akcja „Sprzątamy dla Polski”

Źródło: Prywatne archiwum Zespołu Szkolono – Przedszkolnego w Przyrowie.

Na rynku w Przyrowie 22 stycznia 2022 roku pojawił się pierwszy w naszej Gminie kosz w kształcie serca na plastikowe nakrętki. Serce na nakrętki ma na celu nie tylko dbałość o segregację odpadów ale przede wszystkim to pomocna dłoń dla potrzebujących. Dochód ze sprzedaży zebranych nakrętek będzie przekazywany na leczenie i rehabilitację osób potrzebujących z terenu naszej Gminy. Można tam wrzucać wszelkie plastikowe nakrętki, bez względu na kształt, czy kolor. Mogą to być nakrętki np. po napojach, kawie, mleku, czy jogurtach. W pojemniku zostawić możemy również zakrętki po chemii gospodarczej, po płynach do zmywania, szamponach i płynach do płukania. Ważne, by nie dorzucać do nakrętek innych przedmiotów.

Kosz na nakrętki został sfinansowany ze środków własnych budżetu Gminy Przyrów.

Rys.5. Serce na plastikowe nakrętki na Rynku w Przyrowie

Źródło: archiwum prywatne Urzędu Gminy w Przyrowie

15. Podsumowanie

Przedstawione w niniejszej analizie stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Przyrów za rok 2022 dane, wskazują na to, iż priorytetem w planowanych zadaniach na najbliższe lata powinna być kontynuacja zadań zwiększających świadomość mieszkańców, przedsiębiorców oraz wszystkich wytwórców odpadów komunalnych o konieczności zwiększania udziału selektywnie zbieranych odpadów komunalnych, celem osiągnięcia wymaganych ustawowo poziomów odzysku i recyklingu. Ponadto należy prowadzić bieżącą weryfikację danych dotyczących ilości osób zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz weryfikację nowo powstałych budynków mieszkalnych, w celu uszczelnienia systemu, co przełoży się na zwiększenie wpływów lokalnych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz zbilansowania ich z ponoszonymi wydatkami. W przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, prowadzone będą postępowania administracyjne zmierzające do wydania decyzji o wysokości opłaty podwyższonej.

Gmina Przyrów w pełni realizuje obowiązki w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Działa zgodnie z przepisami prawa oraz obowiązującymi zasadami ochrony środowiska. Odpady komunalne odebrane były od mieszkańców w systemie zbiórki bezpośredniej z posesji oraz mieszkańcy mieli możliwość przekazania odpadów do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który mieści się przy ul. Filtrowej w Przyrowie. Wszystkie odpady komunalne odebrane z terenu gminy zagospodarowano zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

W celu uszczelnienia systemu gospodarki odpadami komunalnymi wprowadzono karty identyfikacyjne dla mieszkańców przekazujących odpady – zużyte opony w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Przyrowie.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w dalszym ciągu istnieje konieczność wprowadzania rozwiązań mających na celu umożliwienie mieszkańcom prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi. Dotychczas podjęte działania przynoszą zamierzone skutki.

Opracowała:

Anna Raczyńska